

JUSTITSMINISTERIET
Lovafdelingen

Dato:
Kontor: Lovteknikkontoret
Sagsnr.: 2005-775-0002
Dok.: IHT40448

Besvarelse af spørgsmål nr. 20 af 7. marts 2007 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til Arvelov (L 100).

Spørgsmål:

”Kan ministeren bekræfte, at arven fra en umyndiggjort person, der ikke efterlader sig livsarvinger, efter den umyndiggjorte persons død vil tilfalde staten uagtet, at der f.eks. er nærtstående stedsøskende, og vil ministeren i den anledning fremsætte forslag om, at en værge kan oprette testamente på den umyndiggjortes vegne for at undgå, at en stor arv tilfalder staten og dermed undgå, at der efterfølgende skal søges om, at staten eventuelt afstår fra krav på arven?”

Svar:

1. Lovforslagets § 1 omhandler arven til arveladerens livsarvinger (1. arveklasse). Det følger af lovforslagets § 1, stk. 1, at en arveladers nærmeste arvinger er dennes børn. Børnene arver lige. Er et barn død, træder dets børn (dvs. arveladerens børnebørn) i dets sted og arver indbyrdes lige. Tilsvarende gælder i forhold til oldebørn mv., jf. lovforslagets § 1, stk. 2.

Hvis en person dør uden at efterlade sig livsarvinger, jf. lovforslagets § 1, og uden at have oprettet testamente, tilfalder arven den pågældendes forældre, der hver arver en halvdel (2. arveklasse), jf. lovforslagets § 2, stk. 1. Er en af forældrene død, træder dennes børn i den pågældendes sted og arver indbyrdes lige. På tilsvarende måde arver fjernere livsarvinger. Er der ingen livsarvinger efter den ene af forældrene, arver den anden af forældrene eller dennes livsarvinger alene, jf. lovforslagets § 2, stk. 2.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Er der ingen arvinger efter § 1 (1. arveklasse) eller § 2 (2. arveklasse), arver arveladerens bedsteforældre (3. arveklasse), således at halvdelen af arven tilfalder bedsteforældrene på fædrene side og halvdelen bedsteforældrene på mødrene side, jf. lovforslagets § 3, stk. 1. Er en af bedsteforældrene død, træder dennes børn, men ikke fjernere livsarvinger, i den pågældendes sted, jf. lovforslagets § 3, stk. 2. Mellem fædrene og mødrene arvinger indbyrdes deles arven som fastsat i lovforslagets § 2. Er der kun arvinger på fædrene eller mødrene side, arver disse alene, jf. lovforslagets § 3, stk. 3.

Det er således alene i de tilfælde, hvor en person dør uden at efterlade sig legale arvinger, dvs. hverken livsarvinger, jf. lovforslagets § 1, eller andre legale arvinger, jf. lovforslagets §§ 2-3, og uden at have oprettet testamente, at arven tilfalder staten, jf. lovforslagets § 95, stk. 1.

I et tilfælde, hvor en person dør uden at efterlade sig livsarvinger, og hvor der ikke er arvinger i 2. arveklasse bortset fra f.eks. en halvsøster, vil halvsøsteren arve hele boet, hvis der ikke er oprettet testamente.

Det tilføjes, at lovforslagets §§ 1-3 indholdsmæssigt svarer til den gældende arvelovs §§ 1-3.

2. Anvendelsesområdet for lovforslagets § 95 om arv, der tilfalder staten, er således væsentligt snævrere, end hvad synes at være forudsat i udvalgets spørgsmål.

Det er i øvrigt Justitsministeriets opfattelse, at en værge for en person, der er under værgemål efter reglerne i værgemålsloven, ikke bør have adgang til at oprette eller tilbagekalde et testamente på den pågældendes vegne. Dette er også retsstillingen efter den gældende arvelov.

Baggrunden herfor er, at oprettelse af et testamente er en meget personlig disposition, der altid bør foretages af den pågældende testator selv. Hertil kommer, at en kompetence for værgen til at oprette testamente på vegne af en person, der er under værgemål, ville kunne føre til misbrug og forsøg fra mulige testamentsarvinger på at påvirke værgen.

Justitsministeriet skal endvidere henlede opmærksomheden på den foreslåede regel i lovforslagets § 52.

Efter denne bestemmelse kan justitsministeren eller den, justitsministeren bemyndiger hertil, tillade, at arveladeren ved testamente bestemmer, hvordan tvangsarv efter arveladeren skal fordeles ved tvangsarvingens død. Et sådant testamente kan oprettes, hvis tvangsarvingen ikke er i stand til fornuftmæssigt at oprette testamente, jf. lovforslagets § 74, og denne tilstand må forventes ikke at være forbigående. Det er endvidere et krav, at tvangsarvingen ikke efterlader sig tvangsarvinger, og at den pågældende ikke på et tidligere tidspunkt har oprettet et gyldigt testamente. Endelig skal den testamentariske disposition godkendes af en værge, der er beskikket for tvangsarvingen.

Bestemmelsen har bl.a. til formål at give forældrene til en psykisk udviklingshæmmet tvangsarving mulighed for at bestemme, hvordan den tvangsarv, der tilfalder tvangsarvingen efter forældrene, skal fordeles, når tvangsarvingen til sin tid afgår ved døden.

Bestemmelsen vedrører alene adgangen til ved testamente at råde over tvangsarv, der tilkommer tvangsarvingen efter arveladeren. Der er ikke behov for en tilsvarende bestemmelse for så vidt angår friarv, idet arveladeren frit kan råde over denne arv.

Om baggrunden for den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 52, der bl.a. bygger på Justitsministeriets praksis efter den gældende arvelovs § 71, stk. 2, om afståelse af arv, der tilfalder staten, henvises til pkt. 10.2.3 og pkt. 10.3.3. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.